Πρὸς Ἐφεσίους

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν 1 Ἐφέσῳ¹ καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς 2 ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς 3 ἐν πάση εὐλογίᾳ³ πνευματικῆ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁴ ἐν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπη, προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ 5 χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον 6 δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ἡ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: ἐν ῷ 7

¹ Έφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ⁷ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁸ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ⁹ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁰ υίοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹¹ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹² ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹³ γαριτόω, bestow favor on, favor highly.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:8

έγομεν την ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αΐματος αὐτοῦ, την ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ῆς ἐπερίσσευσεν εἰς 8ήμᾶς ἐν πάση σοφία καὶ φρονήσει, 5 γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ 9 θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν ^{6} αὐτοῦ, ἣν προέθετο ^{7} ἐν αὐτῶ εἰς 10 οἰκονομίαν⁸ τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ γριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ 11 ἐκληρώθημεν ^{11} προορισθέντες ^{12} κατὰ πρόθεσιν ^{13} τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος ^{14} κατὰ τὴν βουλὴν ^{15} τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον ^{16} δόξης 12 αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ^{17} ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν 13λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ὧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε ^{18} τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν ^{19} τῆς 14κληρονομίας ^{20} ήμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν ^{1} τῆς περιποιήσεως, ^{21} εἰς ἔπαινον ^{16} τῆς

¹ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ² ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ³ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁴ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁵ φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. ⁶ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ⁷ προτίθεμαι, purpose, design beforehand. ⁸ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁰ ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate. ¹¹ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ¹² προορίζω, predetermine, foreordain. ¹³ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁴ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁵ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁷ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ¹⁸ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ¹⁹ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ²⁰ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²¹ περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition.

δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κάγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν 15 άγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, 16 μνείαν τοιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἴνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν 17 Ίησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως,³ έν ἐπιγνώσει αὐτοῦ: πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς 18 τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος 19 τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν $^{^{11}}$ τοῦ κράτους $^{^{12}}$ τῆς ἰσχύος $^{^{13}}$ αὐτοῦ ἣν ἐνήργησεν $^{^{14}}$ ἐν τῷ χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ ^{20} τῶν νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ^{15} ὑπεράνω ^{16} 21 πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, 17 καὶ παντὸς ὀνόματος

¹παύω, cause to cease. ² μνεία, ας, ή, remembrance, mention. ³ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ⁴ἐπίγνωσις, εως, ή, knowledge, discernment. ⁵ φωτίζω, give light, enlighten. ⁶ κλῆσις, εως, ή, (divine) call, invitation. ⁷πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁸κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ⁹ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹⁰ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ¹¹ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹² κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹³ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ¹⁴ἐνεργέω, work, effect. ¹⁵ἑπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁶ὑπεράνω, high above (gen), far above. ¹⁷κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:22

ονομαζομένου¹ οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ 22 πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα² τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν 23 πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν³ καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, ἐν αἷς ποτὲ 2 περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος,⁴ τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος⁵ ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας:6 ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς 3 σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί: ὁ δὲ θεός, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν 4 πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἡν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς 5 παραπτώμασιν συνεζωροποίησεν τῷ χριστῷ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι – καὶ 6

¹ ὀνομάζω, name, give a name to. ² πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ³ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁴ ἀήρ, ος, ὁ, air. ⁵ ἐνεργέω, work, effect. ⁶ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ⁻ ἀναστρέφω, return, live. ⁶ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ⁶ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ¹¹ συζωοποιέω, make alive together with someone.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:7

συνήγειρεν, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ἵνα 7 ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆ γὰρ χάριτί ἐστε 8 σεσῳσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον: οὐκ ἐξ 9 ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἱ ἐν 10 χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε 3 ὅτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία 11 ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, 5 ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ 12 ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι 9 ἐν τῷ κόσμῳ. 13

¹ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ² συγκαθίζω, cause to sit down together. ³ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁴ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ⁵ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁶ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁷ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁸ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ⁹ δῶρον, ου, τό, gift, present. ¹⁰ ποίημα, τος, τό, work, creation. ¹¹ κτίζω, create, form. ¹² προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ¹³ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹⁴ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁵ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ¹⁶ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ¹⁷ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ¹⁸ ξένος, strange, stranger. ¹⁹ ἄθεος, without God, godless.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:14

Νυνι δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αίματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα 14 ἔν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν 15νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν, καταργήσας: ἴνα τοὺς δύο κτίση ^{s} ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξη τοὺς ἀμφοτέρους 16 ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ^{6} ἐν αὐτῷ: καὶ 17έλθων εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν ^{2} καὶ τοῖς ἐγγύς: ὅτι δι' αὐτοῦ 18ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν ^{10} οἱ ἀμφότεροι ^{3} ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα 19 οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι ^{11} καὶ πάροικοι, ^{12} ἀλλὰ συμπολῖται ^{13} τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες έπὶ τῷ θεμελίω τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, 20 αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ῷ πᾶσα οἰκοδομὴ $^{^{18}}$ 21 όντος ἀκρογωνιαίου¹⁷ συναρμολογουμένη ^{19} αὔξει ^{20} εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρίω, ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς 22

¹νυνί, now, already. ²μακράν, far away. ³ἀμφότεροι, both, both of two. ⁴μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ⁵φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ⁶ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ⁷δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ⁸ κτίζω, create, form. ⁹ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ¹⁰προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹¹ξένος, strange, stranger. ¹²πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ¹³συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ¹⁴οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ¹⁵ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ¹⁶θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹⁷ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ¹⁸οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁹συναρμολογέω, fit together. ²⁰αὐξάνω, cause to grow, increase.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 3:2

συνοικοδομεῖσθε ^{1} εἰς κατοικητήριον ^{2} τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτου χάριν³ ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος⁴ τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, 3 εἴγε⁵ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν⁴ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν⁻ ἐγνώρισέν μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα⁵ ἐν 3 ολίγῳ, πρὸς ὁ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι² τὴν σύνεσίν¹⁰ μου ἐν τῷ 4 μυστηρίῳ τοῦ χριστοῦ: ὁ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη¹¹ τοῖς υἰοῖς τῶν 5 ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα¹² καὶ σύσσωμα¹³ καὶ συμμέτοχα¹⁴ τῆς 6 ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οδ ἐγενόμην διάκονος 7 κατὰ τὴν δωρεὰν¹⁵ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν¹⁶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ¹γ πάντων άγίων ἐδόθη ἡ χάρις 8

¹ συνοικοδομέω, build up together. ² κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place. ³ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ⁴ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁵ εἴγε, if indeed, seeing that. ⁶ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁷ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁸ προγράφω, write before, write previously. ⁹ νοέω, understand, consider. ¹⁰ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹¹ γνωρίζω, make known, declare. ¹² συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ¹³ σύσσωμος, of the same body. ¹⁴ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ¹⁵ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ¹⁶ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹⁷ ἐλαχιστότερος, smallest, least important.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:9

αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου 9 ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἴνα 10 γνωρισθῆ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἡν 11 ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν 12 προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ 13 ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν¹³ κάμπτω¹⁴ τὰ γόνατά¹⁵ μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν 14 Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οἱ πᾶσα πατριὰ¹⁶ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,¹⁷ ἵνα 15 δώη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον² τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι¹⁸ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω¹⁹ ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς 17

¹ ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ²πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ³ φωτίζω, give light, enlighten. ⁴ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁵ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⁶ κτίζω, create, form. ⁻ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ⁶ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹ προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹¹ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹² ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹³ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹⁴ κάμπτω, bend, bow. ¹⁵ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹⁶ πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ¹⁻ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁶ κραταιόω, strengthen, confirm. ¹⁵ ἔσω, within, inside.

πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν: ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι¹ καὶ τεθεμελιωμένοι² ἴνα 18 ἐξισχύσητε³ καταλαβέσθαι⁴ σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος⁵ καὶ μῆκος⁶ καὶ βάθος⁻ καὶ ὕψος,⁶ γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν³ τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ 19 χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα¹ο τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, 11 20 κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν 21 χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ³³ ἐν κυρίῳ, ἀξίως ⁴ περιπατῆσαι τῆς κλήσεως $\mathbf{4}$ ῆς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ $\mathbf{2}$ μακροθυμίας, ανεχόμενοι αλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν $\mathbf{3}$ ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Έν σῶμα καὶ εν $\mathbf{4}$

¹ ῥιζόω, root, fix by the root. ² θεμελιόω, lay a foundation, found. ³ ἐξισχύω, be able, be strong enough. ⁴ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁵ πλάτος, ους, τό, breadth, width. ⁶ μῆκος, ους, τό, length. ⁷ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁵ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ⁵ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹⁰ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹¹ νοέω, understand, consider. ¹² ἐνεργέω, work, effect. ¹³ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹⁴ ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ¹⁵ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁶ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹ⁿ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹ፄ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁰ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁰ σπουδάζω, hasten, be eager. ²¹ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ²² σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:5

πνεύμα, καθώς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾳ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ^{1} ὑμῶν: εἷς κύριος, μία ^{5} πίστις, ξν βάπτισμα, ξ εξς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ξ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ ξπάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ένὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον ^{3} τῆς δωρεᾶς τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ λέγει, ἀναβὰς εἰς ὕψος ήχμαλώτευσεν 8 αίγμαλωσίαν, καὶ ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, Ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ 9 μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβάς, αὐτός 10 έστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω ^{10} πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. 11Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας ^{12} καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν ^{13} 12 τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν ^{14} τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: 13 μέχρι¹⁵ καταντήσωμεν¹⁶ οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα¹⁷ τῆς πίστεως καὶ τῆς έπιγνώσεως ^{18} τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, ^{19} εἰς μέτρον ^{3} ἡλικίας ^{20} τοῦ

¹ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ² βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ³ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ⁴ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ⁵ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ⁶ αἰχμαλωτέυω, capture, lead captive. ⁷ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ⁸ δόμα, τος, τό, present, gift. ⁹ κατώτερος, lower. ¹⁰ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ¹¹ εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ¹² ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ¹³ καταντάω, come to, arrive. ¹⁷ ἑνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹⁸ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹⁹ τέλειος, complete, perfect. ²⁰ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age.

πληρώματος τοῦ χριστοῦ: ἵνα μηκέτι ὧμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ 14 περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῆ κυβεία τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργία πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης: ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπη 15 αὐξήσωμεν ἐεἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, ἐξ οὖ πᾶν τὸ 16 σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, κατ ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἑκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπη.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι²¹ ἐν κυρίῳ, μηκέτι² ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ 17 τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι²² τοῦ νοὸς²³ αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι²⁴ τῆ 18 διανοίᾳ,²⁵ ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι²⁶ τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν²⁷ τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν²⁸ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἵτινες ἀπηλγηκότες²⁹ 19

¹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ² μηκέτι, no longer. ³ νήπιος, infant, child. ⁴ κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ⁵ περιφέρω, carry about, carry around. ⁶ διδασκαλία, ας, ή, teaching, doctrine. ⁷ κυβεία, ας, ή, craftiness, trickery. ⁸ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁹ μεθοδεία, ας, ή, scheming, craftiness. ¹⁰ πλάνη, ης, ή, wandering, error. ¹¹ ἀληθεύω, speak the truth, say. ¹² αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹³ συναρμολογέω, fit together. ¹⁴ συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹⁵ ἀφή, ῆς, ή, joint, band. ¹⁶ ἐπιχορηγία, ας, ή, assistance, provision. ¹⁷ ἐνέργεια, ας, ή, operative power, working. ¹⁸ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹⁹ αὔξησις, εως, ή, growth, increase. ²⁰ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²¹ μαρτύρομαι, affirm, testify. ²² ματαιότης, ητος, ή, vanity, emptiness. ²³ νοῦς, ό, mind, reasoning faculty. ²⁴ σκοτίζω, darken. ²⁵ διάνοια, ας, ή, mind, understanding. ²⁶ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ²⁷ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ²⁸ πώρωσις, εως, ἡ, hardness, obstinancy. ²⁹ ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:20

έαυτοὺς παρέδωκαν τῆ ἀσελγείᾳ, εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. Ύμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν χριστόν, εἴγε αὐτὸν ἡκούσατε 20 καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι ὑμᾶς, 22 κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφήν, τὸν παλαιὸν ἀνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης: ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς 23 ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα έν 24 δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ: 25 ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε: ὁ ἥλιος μὴ 26 ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν: μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. Ὁ 27 κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω: μᾶλλον δὲ κοπιάτω, έργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν

¹ἀσέλγεια, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ²ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ³ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ⁴πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ⁵οὕτως, thus, so. ⁶εἴγε, if indeed, seeing that. ⊓ἀποτίθημι, put off, lay aside. ⁸πρότερον, formerly, before. ⁹ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ¹¹ παλαιός, old, ancient. ¹¹ φθείρω, destroy, corrupt. ¹² ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ¹³ ἀνανεόω, renew, become young again. ¹⁴ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁵ κτίζω, create, form. ¹⁶ ὁσιότης, ητος, ἡ, piety, holiness. ¹² ψεῦδος, ους, τό, lie. ¹² πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹⁰ ὀργίζω, irritate, provoke. ²⁰ ἐπιδύω, set, go down. ²¹ παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ²² κλέπτω, steal. ²³ μηκέτι, no longer. ²⁴ κοπιάω, toil, labor.

ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι¹ τῷ χρείαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς² ἐκ τοῦ 29 στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν³ τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ 30 θεοῦ, ἐν ῷ ἐσφραγίσθητε⁴ εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.⁵ Πᾶσα πικρία⁶ καὶ θυμὸς ^{7 31} καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ⁵ καὶ βλασφημία³ ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ: ¹⁰ 32 γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, ¹¹ εὔσπλαγχνοι, ¹² χαριζόμενοι ¹³ ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ¹³ ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ¹⁴ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπη, 5 καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν¹⁵ καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν¹⁶ εὐωδίας.¹⊓ Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα 3 ἀκαθαρσία¹³ ἢ πλεονεξία¹9 μηδὲ ὀνομαζέσθω²ο ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει²¹ ἀγίοις: 4

¹ μεταδίδωμι, give a share of, share. ² σαπρός, rotten, worthless. ³ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁴ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁵ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ⁶ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ⁷ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ⁸ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ⁹ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ¹⁰ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹¹ χρηστός, good, kind. ¹² εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ¹³ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁴ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ¹⁵ προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ¹⁶ ὀσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ¹⁷ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ¹⁸ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ¹⁹ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ²⁰ ὀνομάζω, name, give a name to. ²¹ πρέπω, be clearly seen, be fitting.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:5

καὶ αἰσχρότης, καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα: ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. Τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ΄ ἢ 5 ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, $^{^{7}}$ ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, $^{^{8}}$ οὐκ ἔχει κληρονομίαν $^{^{9}}$ ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις: διὰ 6 ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. 12 Μὴ οὖν 7 γίνεσθε συμμέτοχοι ^{13} αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρί ω : ω ς 8 τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάση ἀγαθωσύνη 9 καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀληθεία – δοκιμάζοντες $^{^{15}}$ τί ἐστιν εὐάρεστον $^{^{16}}$ τῷ κυρίω: 10καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε ^{17} τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις ^{18} τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ έλέγχετε: ^{19} τὰ γὰρ κρυ ϕ $\tilde{\eta}^{20}$ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ^{21} ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ 12 δὲ πάντα ἐλεγγόμενα 19 ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται: πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φως ἐστίν. Διὸ λέγει, "Εγειρε ὁ καθεύδων ^{22} καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ 14

¹ αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ² μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ³ εὐτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ⁴ ἀνήκω, be fit, be proper. ⁵ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. 6πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹⁰ ἀπατάω, deceive, lead into error. ¹¹ κενός, empty, vain. ¹² ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹³ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ¹⁴ ἀγαθωσύνη, ης, ἡ, goodness. ¹⁵ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁶ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ¹² συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ¹8 ἄκαρπος, unfruitful, barren. ¹9 ἐλέγχω, convict, reprove. ²⁰ κρυφῆ, secretly, in secret. ²¹ αἰσχρός, shameful, base. ²² καθεύδω, sleep.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 5:15

ἐπιφαύσει¹ σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς² περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι,³ ἀλλ' ὡς σοφοί,⁴ 15 ἐξαγοραζόμενοι⁵ τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε 17 ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε² οἴνῳ, 18 ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς 19 καὶ ὕμνοις¹⁰ καὶ ὡδαῖς¹¹ πνευματικαῖς, ἄδοντες¹² καὶ ψάλλοντες¹³ ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου 20 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ 21 χριστοῦ.

¹ ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ² ἀκριβῶς, carefully, accurately. ³ ἄσοφος, unwise, foolish. ⁴ σοφός, wise. ⁵ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ⁶ ἄφρων, foolish, senseless. ⁷ μεθύσκω, make drunk. ⁸ ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ⁹ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ¹⁰ ὕμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ¹¹ ἀδή, ῆς, ἡ, song, ode. ¹² ἄδω, sing. ¹³ ψάλλω, sing, sing praise.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:22

Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. "Οτι ἀνήρ ἐστιν 22 κεφαλή τῆς γυναικός, ώς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλή τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ τοῦ σώματος. Ἀλλ' ὤσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως 24 καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας 25 έαυτῶν, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ύπὲρ αὐτῆς: ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ² τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, 26 ἵνα παραστήση αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον ^{3} τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σ π ῖλον ^{4} ἢ ρυτίδα ή τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ή ἁγία καὶ ἄμωμος. Ο ὕτως ὀφείλουσιν οἱ 28ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν έαυτοῦ γυναῖκα, έαυτὸν ἀγαπᾳ: οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, 29 άλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη 30 έσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. 31 Αντὶ τούτου καταλείψει άνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ

 $^{^1}$ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ^{2} λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ^{3} ἔνδοξος, honored, glorious. ^{4} σπίλος, ου, ὁ, spot, stain. ^{5} ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ^{6} ἄμωμος, without blemish, blameless. ^{7} ἐκτρέφω, nourish, rear. ^{8} θάλπω, cherish, comfort. ^{9} ὀστέον, τό, bone. ^{10} ἀντί, instead of, in place of. ^{11} καταλείπω, leave, leave behind.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 5:32

προσκολληθήσεται ^{1} πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν 32 ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως 33 ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε³ τοῖς γονεῦσιν⁴ ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. 6
Τίμα⁵ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3
ἴνα εὖ⁶ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος⁻ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ 4
παροργίζετε˚ τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε² αὐτὰ ἐν παιδείᾳ¹⁰ καὶ νουθεσίᾳ¹¹
κυρίου.

¹ προσκολλάω, join closely, cleave to. ² οὕτως, thus, so. ³ ὑπακούω, obey, listen. ⁴ γονεύς, έως, ὁ, parent. ⁵ τιμάω, honor, value at a price. ⁶ εὖ, well, well done. ⁷ μακροχρόνιος, long-lived. ⁸ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ⁹ ἐκτρέφω, nourish, rear. ¹⁰ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ¹¹ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:5

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρόμου,² ἐν 5 ἀπλότητι³ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν⁴ ὡς 6 ἀνθρωπάρεσκοι,⁵ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας⁴ δουλεύοντες ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι 7 δ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.⁵ Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες⁴ τὴν 9 ἀπειλήν:¹ εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία¹ οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε¹² ἐν κυρίω, καὶ ἐν τῷ κράτει¹³ τῆς ἰσχύος¹⁴ 10 αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν¹⁵ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι 11 πρὸς τὰς μεθοδείας¹⁶ τοῦ διαβόλου. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη¹⁷ πρὸς αἷμα καὶ 12 σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας¹⁸

¹ ὑπακούω, obey, listen. ² τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ³ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ⁴ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. ⁵ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. 6 εὔνοια, ας, ἡ, favor, affection. ⁷ κομίζω, receive, bring. ⁸ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁹ ἀνίημι, give up, loosen. ¹⁰ ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening. ¹¹ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ¹² ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹³ κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹⁴ ἰσχύς, ὑος, ἡ, strength, power. ¹⁵ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ¹⁶ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹⁷ πάλη, ης, ἡ, struggle, fight. ¹⁸ κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world.

τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. ^{2} Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε ^{3} τὴν πανοπλίαν ^{4} τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε 13 ἀντιστῆναι ^{5} ἐν τῆ ἡμέρα τῆ πονηρᾶ, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι ^{6} στῆναι. 14Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὰν $^{^{8}}$ ὑμῶν ἐν ἀληθεία, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία τοῦ 15εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν ^{12} τῆς πίστεως, ἐν $\tilde{b}$ 16 δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα βέσαι. Καὶ τὴν 17 περικεφαλαίαν 16 τοῦ σωτηρίου 77 δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, δ έστιν ρήμα θεοῦ: διὰ πάσης προσευχής καὶ δεήσεως 18 προσευχόμενοι ἐν παντὶ 18 καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες 19 προσκαρτερήσει $^{^{18}}$ καὶ δεήσει $^{^{18}}$ περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἴνα μοι ^{19} δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει²¹ τοῦ στόματός μου ἐν παρρησία γνωρίσαι τὸ μυστήριον

¹ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ² ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ³ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁴ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ⁵ ἀνθίστημι, resist, oppose. ⁶ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁷ περιζώννυμι, gird, gird round. ⁸ ὀσφύς, ύος, ἡ, waist, hip. ⁹ θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ¹⁰ ὑποδέω, put on my feet. ¹¹ ἑτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation. ¹² θυρεός, οῦ, ὁ, shield, large shield. ¹³ βέλος, ους, τό, arrow, missile. ¹⁴ πυρόω, burn, am purified by fire. ¹⁵ σβέννυμι, quench, extinguish. ¹⁶ περικεφαλαία, ας, ἡ, helmet. ¹⁷ σωτήριος, saving, bringing salvation. ¹⁸ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁹ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ²⁰ προσκαρτέρησις, εως, ἡ, perseverance, steadfastness. ²¹ ἄνοιξις, εως, ἡ, opening, act of opening.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:20

τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὖ πρεσβεύω¹ ἐν άλύσει,² ἴνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι,³ 20 ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

Ίνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει Τυχικὸς ὁ 21 ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς 22 αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν.

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου 23 Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν 24 Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἦήν.

¹πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ²ἄλυσις, εως, ή, chain. ³παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁴Τυχικός, οῦ, ὁ, Tychicus. ⁵ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality.